

Any I. — Girona 21 Febrer 1915. — Núm. 4

Preu de cada exemplar: 10 cèntims

“ART i SPORT” Revista quinzenal
Direcció i Administració: CALDERERS, 21, p.—S’admet col·laboració. No s’
tornen els originals. Dels treballs que se’ns remeti, en son responsables
llurs autors.

Nostre Concurs de Belleses

Rendim tribut, amb aquest concurs, a les nostres belles damizel·les, que ’n els passeigs i rambles, amb ses gracies i ingenuïtats, ens fan més plaenta la vida. De no estar convensuts de lo molt que valen, no l’haguerem portat a cap.

Creiem, doncs, que tots nostres lectors orgullosos d’elles, votarán a la que considerin més bella, omplenant el cupó que insertem a darrera plana, i enviant-lo a la nostra Redacció, com original d’impremta.

Els cupóns podran ésser remesos fins el dia 7 del prop vinent mes, qual dia se verificará l’escrutini.

Les tres senyoretetes que resultin amb major nombre de vots se les nombrará regines de la bellesa, fentels-hi ofrena d’un artístic «pergamí» firmat per a tots els redactors de la casa i se’ls hi dedicarà un nombre de la revista, publicantals-hi llurs retrats.

Literatura

Glosari

CARNAVAL

PENSATIU i indiferent transcorria carrers de nostre ciutat, sens recordar-me sisquera que era el dia del bullici i de l'alegría folla: Carnaval, quan a l'ésser en mitj d'una de les barriades més céntriques, m'he vist escomé per un parell de ridículs «mascarons», que amb fingida i afeminada veu han expresat; «Hola! que tal amic?» Dintre mon torbament no 'ls hi he contestat, però més tard han passat per la meva imaginació un devesall d'idees confoses sobre qui podien ésser aquells dos que s'havien atrevit a rompre el meu silenci, califcan-me d'amic. «—Pot-ser si que ho son amics teus?—» he pensat allavors— «De saber-ho del cert els aturaries, donantals-hi saludables conçells; més ja son lluny; ja no se 'ls veu...—»

Pocs moments després, el meu esperit s'ha deixondit del somni en que 's trobava i nous pensaments de commiseració han poblat ma pensa, sentint llástima per ells, mentres mon rostre s'enrogia de vergonya 'l veure que en nostres temps hi há gent d'aital clase; i encar més al considerar que aixó és el viu signe de la decadencia, de la desmoralitat, de la ruína d'un poble. Repasseu i llegiu l'história i trobareu al tractar de l'iníqua Roma que mentres, encar pagana, se dedicava a la perfecció de lo físic de l'home i fins a cert punt de la moralitat, tot per ella foren llores i gloria; més quan començaren a regnar Emperadors refinats en els plaers exóticos, dins sos Palaus, consentin també que 'l poble 'n participés de llurs festes d'orgia semblants al nostre Carnaval, allavors fou quan Roma quedá vençuda, allavors fou quan si gué humillada per estar faltada d'homes plens de salut i raciossini.

Doncs be, no és per a nosaltres una vergonya posarnos al nivell de Roma quan fou perduda?

Contestin els concitudans, que durant els dies de carnaval cometent, oblidant el seu caràcter seriós, propi dels catalans, actes altament irrissoris, indignes, ruboritzants...

PHILOS

FULL

El silenci és eloqüent: és el llenguatge de les ànimes que s'aimen. Sols per a medi del silenci

parla l'esperit. Devém admirar en els silenciosos i despreciar en els cossos buits que fan soroll.—En el silenci té lloc la més gran de les manifestacions de la vida.—M'agraden els dramas d'En Maeterlinck, perquè son silenciosos i diuen tantes coses.—Jo n'aimo una nina de cos blau i ulls misteriosos com el més llunyá dels estels; una nina quals llavis de reflexes de sang sols s'entreobren pél bes i pél sospir.—Aimo el silenci dels llacs d'aigües pàlides.

CARLES RAHOLA

AUBADIES

ROMÀNTICA

... Efluvis d'amor embaumaven l'esbeltas esculptural d'aquella dama tota tendreça i divinitat. El sol, jamai havia besat llavis tant rojos i temptadors, ni l'oreig, s'avisat rostre tant bell... Les aus mel·lodiaven a son pas; les poncelles del roserar, esclataven ufanoses a l'ésser afalagades per les diminutes mans de la donavirtuosa, captivadora, com matí de Primavera; els cors juvenívols de la bulliciosa urb i dels Pobles comarcals, glatien constans per l'excel·situt d'aquella verge de l'Amor, serena i indiferenta 'ls precos amorosos dels ardents aimadors.

Opulents aimants li feien ofrena de rics presents d'argent i pedreria de gran valor, que eren detestats amb menys-preu, com ho havien sigut els oferts amors.

Poderós magnat, posá a sa disposició un suntuós Palau; més l'encisadora, serena i indiferenta...

Desconhortats restaven els jovinecs.

Jorns transcorregueren, i, esperançats i amb la sageta endinzada més al profund del cor, els adoradors repetiren els afalacs i promeses... La verge de l' Amor, com sempre, serena i indiferenta...

Un galant Poeta, li oferí una flor i esdevingué enamorada!

El Poeta, fou el ver aimant de la Bellesa inefable...

IDEAL

ARRANJAMENT

PER JOAN GOMEZ

(Continuació)

Segons alguns altres historiadors, Girona, fou fundada per els celtas deu segles avans de Jesucrist. Lo cert és que l' origen de nostre ciutat és entre tenebres i difícil d' esbrinar.

II

Quan els romans vingueren a Espanya, Girona va adquirir molta importancia, rebent els honors de ciutat llatina en l' any 214, avans de Jesucrist.

III

L' historia no parla més de Girona fins l' any 673 de la nostre Era, en que governaven l' Espanya els godos.

En aquella época fou nombrat rei Wamba, qual nombrament sigue causa de molts desordres i turbulencies. Entre 'ls revoltosos hi havia un tal Pau, que ajudat pel comte de Nimes pretenia la corona reial, i, a tal objecte, s' apoderà de Barcelona, Girona i Vich. Pau, per ésser coronat com a rei, robà la corona d' or que Recared havia regalat a l' esglesia de Sant Feliu, d' aquesta ciutat.

Wamba, en el mateix any, entrà a Girona castigant d' una manera exemplar a En Pau i a tots els seus adeptes.

IV

Quan els serrains entraren a Espanya, s' apoderaren també de Girona: aquesta tingué que soportar llur dominació des de l' any 717 fins el 797.

Durant el temps en que els alarbs foren senyors d' Espanya, els francesos comandats per el

mateix Carle-Magne (segons la tradició) conquistaren la nostre ciutat.

Fou en temps dels francesos que Girona, per llur situació geogràfica, adquirí molt renom i la varen alçar al rang de comtat. El primer comte que regí a Girona, sigué un tal Rostaing.

En l' any 793 Abd-el-Melik, capitá de l' exercit Hischem s' apoderà altre volta de la ciutat, fent una gran matansa.

Lluís d' Aquitània en 797 acompanyat per Guillem de Tolosa, reconquistá a Girona però aquest triomf va ésser de poca duració, car l' Emir de Córdoba, l' any següent vencé i desfés 'ls exercits dels francs. Girona una vegada més fou trepitjada per les plantes de l' alarb.

En el mateix any la ciutat se veié reconquistada per els francs, venent els serrains per tot Catalunya.

Durant aquell temps se formá el comtat de Barcelona, éssent el primer comte, Wifred.

Girona a la mort del comte Mirón II, s' uní amb Barcelona.

Els antecessors de Mirón II s' ignoren. menys Mirón I, Regonfred i al que anteriorment havíem citat o sigui Rostaing.

(Seguirá)

Teatralia

LA MORAL EN EL TEATRE

EL Teatre, la novel·la, la premsa, en fi tots els medis de propagar idees i sotmoure els ànims d' una faicó pública és l' arbre del mal o del bé, segons el sentiment moral, que en sí reporten.

Si nostres actuals escriptors dramàtics oblidessin els seus debers socials i literaris, introduint en el Teatre caràcters de perversitat en extrem, destruint les santes creencies de benefactors institucions i costums, en aquest cas, el Teatre seria, sens dubte, l' arbre del malt; més si portant a l' inspiració nobles fins, procuren tornar en sí a l' home apassionat que va dret a l' abim per medi del exemple i arrepeniment, allavors, el Teatre se convertirá en arbre del bé, produint-ne els fruits regeneradors, tant anhelats.

Portem doncs, la moral al Teatre.

F. ROCA

* * *

CENTRE MORAL.—La representació que 's doná en aquest Centre 'l diumenge passat, fou un verdader éxit.

NOSTRES GENTILESES

Serietat que augmenta llur bellesa;
ulls de foc, expressius, corprenadors;
els seus esguarts, espills de llur puresa,
llatzeren m' ànima amb vives cremors.

Artística i ondulada cabellera
vostre testa orla graciosament,
fent-vos ser de les belles, encisera,
divi ídol, suavíssim encantament...

Plaunos polçar per vos la vibrant lira
que un gran i verdader amor inspira,
ensemps delira 'l tendra cor flamant,
röent com clavell besat pèl sol d' estiu,
prova d' un cariny més fogós i viu:
claravidencia de un cor sagnant...

L'obra escullida era la gran producció en 3 actes i 4 quadres «Jimmy-Samson», quina assolí una ajustada execució.

Les Stes. Bol, Boix (R.) i Boix (C.) acertades. El Sr. Avelí en «Jimmy-Samson», tingué moments maravel·lables. Els Srs. Fábregas i Frigola en *Dik* i *Evans* respectivament compliren amb molta cura. Cada dia ens agrada més el treball del primer de dits senyors.

«Avery» desempenyat amb naturalitat i acert per el senyor Farrerós.

Els demés secundaren amb voluntat.

La nena Bol i el nen Burch, sigueren molt aplaudits.

A cada fi d'acte, seguits aplausos premiaren la labor artística d'aquests notables aficionats.

* * *

CINE GRANVIA.—La pel·lícula «El León de San Marcos» que 'ns oferiren en aquest cine, el dimars darrer, i que sadollada d'ambient artístic se desenrotlla en la plácida Venècia, és de lo millor dins l'art de la cinematografia.

No hi há dubte, que el Sr. Bonet, procura complaure al públic de bon gust.

* * *

CORRESPONSALIA

BONMATÍ.—Les obres *Amor de Madre*; *Un ninot de molles* i *Un tros d'home* foren les que posaren en escena el dia 7 del corrent la Secció còmica-dramàtica de *La Amistad* de Girona. Amb una execució immillorable assoliren grans aplausos els senyors Bernardas, Pastells, Mitjá, Sánchez i Juliá.

La senyoreta Boix també fou molt aplaudida.

Probablement aquests aficionats inauguraran un nou teatre que s'está construint en aquest poble.

* * *

DE FIGUERAS.—«Círculo Apolo».—El dijous, dia 4 del present mes, tornaren a obrir sa tasca els aficionats que componen l'Agrupació artística d'aquest Círcol. Posaren en escena la comèdia de l'Apeles Mestres «La Presentalla» i el sàinet «Per punt». En abdues obres s'hi lluiren les aplaudides aficionades gironines Rosita i Carme Boix amb els papers de «Cinteta» i «Lliberata» respectivament. De la part d'homes, mereixen menció els Srs. Gratacós, Teixidor (E.), García, i Bassagañas, amb els papers «Cebriá», «Nan», «Pere» i «Sr. Alsina» de quals personatjes ne tregueren tot el profit possible. Foren molt ben secundats per els Srs. Forment, Fernández (F.), Fernández (C.) i Teixidor (D.).

Aquesta agrupació té en assaig «Gent d'ara».

NOSTRE CONCURS

Estan d'enhonorabona nostres belles damizelles; gran ha sigut el número de cupons que 'm rebut destinats al «Concurs de belleses». Per are la votació va repartida; de les agraciades, n'hi ha per tots els gustos.

Quines serán les tres Regines?

UNA OBRA D'EN RUSIÑOL

En el Teatre Espanyol de Madrid, está ensajant-se l'obra nova d'En Santiago Rusiñol titulada «El Náufreg», traduïda 'l castellá per En G. Martínez Sierra.

FESTA TEATRAL

Avui a la tarde tindrà lloc en el Centre Moral d'aquesta ciutat una escullida funció. Se representarán pels antics aficionats de la casa, les sarçueles «Ensayando», «Els dos didots» i «En la Redacció». Promet ésser la festa, un verdaer aconeteixement artístic.

Tenen en estudi els aficionats de la Secció de l'associació obrera «La Amistad», el drama en tres actes «Un Núvol d'estiu» original de En Amat Camós.

De son estrene 'n donarém compte a nostres lectors.

Per haver rebut l'original en retard del acabament del interessant article «Divagacions» de nostre col·laborador En Frederic Thonet, ens veiem obligats a no poguer-lo insertar hasta el nombre pròxim.

La Junta Directiva de l' «Agrupació Normalista de Girona» ha quedat constituïda en la següent forma:

President, En Jesús Sanz i Poc; Vice-president, En Josep Plana i Pou; Secretari, En Pere Rosselló i Blanch; Vice-secretari, En Joan Roura i Parella; Tesorer, En Salamó Pijoán i Sala; Bibliotecari, En Josep Mallart i Cutó; Vocals, En Francesc Moré i Bardera i l' Enric Costal i Negre.

Desitjém a la nova entitat oviri realitzats sos nobles fins.

La setmana passada ens visitá l' excels escultor En Josep Llimona.

«La tía de Carlos», és l' obra que aquesta nit posarán en escena i amb tota propietat, els aficionats del Centre d' «Unió Republicana».

En el pròxim nombre publicarem el retrat d' una de nostres gentils i notables aficionades.

«ELS VELLS». — Una important casa estrangera que, amb motiu de la guerra, vol instal·lar-se a Barcelona, ha sol·licitat del gran dramaturg l' Ignasi Iglesias, autorització per a desenrotllar en pel·lícula el seu popular drama «Els Vells».

En el nombre passat de nostre revista hi apareixien algunes errades d' impremta que forem els primers de lamentar.

Estém d' acord amb lo que ha dit, referint-se a errades, el diari «El Poble Catalá»:

«Es la part negra de l' ofici de periodista: les errades d' impremta.

Correctors i caixistes, troben aixó de les errades la cosa més natural del món. Es la seva revenja contra l' autor.

Sembla que no té remei, ni hi há esmena possible... sobretot en el nostre diari. Darrerament el nostre bon amic W. Dutrem, va veure el seu nom mutilat de varies maneres: Butrem, Dutrius... Però mai Dutrem.

En aixó precisament consisteixen les errades: en que el nom surti més difícil i extravagant que el veritable.

El *Times*, de Londres, el diari més gran del món, donava una lliura esterlina al lector per

cada errada que trobés al diari. I les feia pagar als correctors i als caixistes.

Ensajarem el sistema.

SILUETES GIRONINES

Es alta i esbelta. Un capell amb plomes i habillament endolat, embelleixen son rostre d' una palidés de verge. Seriosa; el somris no es habitual en sa faç, però sa mirada d' una fortaleça indefinible, afalaga, atrau...

Son caminar és ritmátic d' una faisó misteriosa, dintre 'l foc dels vint anys.

¡Que bella i magestuosa reflectia 'l pas de una marxa solemnia i al mitj de l' entusiasme corprenedor, aplaudiments i del brác del poeta guanyador de la flor natural d' aquells Jocs Florals del quals s' era Regina!

Ha sortit el cartell-crida dels Jocs Florals que se celebrarán enguany a Lleida seguint la costum establerta de vint anys ençà, adjudicant-se catorze premis.

Formen el Jurat en Pompei Fabra, President, i en Morera, Secretari, a qui s' han d' enviar les composicions (Plaça de la Constitució, 15) en la forma acostumada, i per tot tardar el día 25 del vinent Abril.

El festival de l' Amor i Poesía tindrà lloc el día de la Festa Major que és del 10 al 15 de Maig.

A treballar, donç, poetes catalans, per l' enaltiment de nostra preuada llengüa.

NAUSICA, EN CASTELLÁ

Aquesta espléndida tragedia de l' immortal Maragall, acaba d' ésser traduïda 'l castellá pel poeta En Joaquím Montaner, al qual ha anat a oferirla a la senyora Guerrero, per a que l' estreni, durant la present temporada, en el Teatre de la Princesa, de Madrid.

Segurs estem de l' éxit, del qual, per endavant, ens felicitem, per gloria den Maragall i de les lletres catalanes.

EN MORERA I EN VALLMITJANA

L' eminent mestre l' Enric Morera, está posant música 'l nou llibre den Juli Vallmitjana *Tasarba*.

Tením noticia de que aquesta ópera será estrenada 'l «Real», de Madrid.

JOAQUÍM GINÉS.—*Es aquest foot-ballista un dels que més promet de l'equip que ell hi figura com a Capitá; fou un dels fundadors de la Societat «Sport-Club-Catalá» i dels que no reparant amb obstacles i sacrificis instalaren el Club amb condicions per poguer representar una forta entitat deportiva en l'esdevenir. Siguent aquest l'Sport que més li plau, el practica amb molta afició i constancia; actualment juga de bak en el primer team per*

quin lloc és el que compte amb mellors condicions haventho demostrat en diferents matchs. Des de que és Capitá ha procurat amb molta cura l'entrene de son equip estiguent sempre disposat a la lluita per defensar els colors del jersey que ostenten. Si continúa practicant aquest Sport amb el mateix zel com fins ara, no hi há dubte que veurá alcançats els seus ideals logrant que se'l consideri com un Sportmant dels de més valúia.

* * *

Presenciat per un públic quelcóm nombrós se verificá el partit amistós que tenien projectat per el día 31 del prop passat mes.

En la primera part sigué 'l joc molt igualat conseguint poc avans d'acabar-se 'ls de l'Strong un goal a son favor fet per l'Elías. Durant la segona part, els blanc-grogs lograren

quatre goals més entrats per Gumber (2) Riera i Martí en el Gironí li fou concedit un *penalty* que en Montes perdoná.

Els que ho feren mellor de l'Strong: Riera, Gumber i Martí i del Gironí: Balaguer, Trias i Montes.

El referée acertat.

* * *

En el partit d'entrenament que celebraren els equips de dites societats el día 7 del corrent resultá victoriós el G. S. per 2 goals a 0 a favor seu contra 'l criteri de molts que creien veurer la victoria per el Catalá, aquesta se l'emportaren l'Sport malgrat jugar amb la majoría d'equipiers del segon team.

Dels vencedors se distingiren en López, Doménech i Sastre i dels vensuts Bellsolá, López i Tassi; aquest demostrar reunir bones condicions per el càrreg de porter.

En tot i ésser un match amistós, fou jogat amb molt d'interés per ambdós parts hanvet-se efectuat boniques jogades. El partit va arbitrar-lo en Ribas la primera part i en Victor la segona; tot dos obraren amb imparcialitat.

* * *

A les tres de la tarde del mateix día que l'anterior partit, va tenir lloc el d'entrenament entre jugadors de diferents equips d'aquestes entitats. La victoria després d'una acertada defensa del Gerunda, sigué a favor de l'Strong per 3 goals a 0 fets per en Prats (2).

El partit transcorregué sense discussions de cap clase jogant els dos bandols molt net i havent-hi acertades combinacions.

Se distingiren del Gerunda: Clará i Vidal i de l'Strong: Prats, Dalmau i Martí.

Opino que la

Srta. ....

pot ésser elegida Regina de la bellesa

CALDERERÍA

DE

Francesc Clará

Especialitat en l' arreglo de
bombes, canyeríes, etc., etc.

Calderers, 21

CINE GRAN-VIA

Projeccions

de gust i art

Gran-Via, 1

SABATERÍA

DE

Narcís Bosch

Calçat extra. — Especialitat en
les modes.

Progrés, 4

Hotèl Peninsular

SERVEI AB MOLTA CURA

3, PROGRÉS, 3

AMERICAN BAR

DE

MIQUEL MONTAÑA

ESMERAT SERVEI

Rambla Alvarez, 11

Coliseo Imperial

Gran Café

servei a la perfecció

Plaça Independencia

¡¡ FUMADORS !!

ES EL MELLOR

GRAN BAÇOR DE SASTRERIA

EL FARO

de

Joan Prat

Plaça Constitució, 12

i Ciutadans, 1

Bar Norat

GRAN CONFORT

SERVEI INCOMPARABLE

RAMBLA

Perruquería Higiénica
de

PERE GRANÉS

Pujada del Pont de Pedra

Servei inmillorable

Massatges Americans

Celler Slach

Ciutadans, 22

L' Asseguradora del Ballés

Segurs sobre enfermetats

Agent general en aquesta provincia:

Josep Frigola

Progrés, 27, 2.º 2.º

FÁBRICA DE CURTITS

DE

Miquel Ferrer

Articles per a viatge
i Sport

Ciutadans, 6

TALLER DE BICICLETES

DE

JOSEP SURROCA

Es venen i es llogan

máquines

a preus econòmics

Mercaders, 7

Gran Sastreria "Smart"

Especialitat de trajos

per a "spormans"

J. FERNANDEZ

Ciutadans 18.